

Warto wiedzieć...

Ryzyko udostępniania wizerunku dzieci w sieci

Dziennie w Internecie, przede wszystkim w serwisach społecznościowych, są publikowane setki milionów zdjęć i filmów, przedstawiających również dzieci. Warto więc, aby dorośli znali konsekwencje i ryzyko związane z publikowaniem tego typu treści w przestrzeni publicznej, jaką jest niewątpliwie Internet.

RYZYO UDOSTĘPNIANIA WIZERUNKÓW DZIECI W INTERNECIE

1. **W Internecie nic nie ginie.** Raz umieszczony materiał może pozostać tam na zawsze. Udostępniany przez tysiące użytkowników, może błyskawicznie się rozprzestrzeniać, co powoduje, że trudno go usunąć, a właściwie – staje się to niemożliwe.
2. **Zdjęcia czy filmy opublikowane w sieci przestają być własnością tylko publikujących.** Mogą być pobrane, modyfikowane, wykorzystane i rozpowszechniane przez innych internautów, również oszustów. Nawet jeśli dana treść nie może być pobrana, praktycznie każde urządzenie pozwala na zrobienie tzw. zrzutu ekranu i skopiowanie materiału.
3. **Cyberprzemoc.** Publikowane materiały zawierające dane osobowe w tym wizerunek, mogą zostać użyte przeciwko dziecku, do dręczenia, wyśmiewania czy szantażowania. Szczególnie w wieku nastoletnim młodzi ludzie wykorzystują takie treści – czasami dla żartu, innym razem w emocjach, aby zemścić się czy komuś dokuczyć, często nie potrafiąc przewidywać wpływu własnych działań na innych.
4. **Wykorzystanie treści z udziałem dzieci w celach przestępczych, także na tle seksualnym.** Wiele materiałów z łatwością dostępnych w Internecie trafia w niepowołane ręce oszustów, a nawet pedofili. Zdarzają się przypadki kradzieży cyfrowej tożsamości np. w celu prowadzenia zbiorów na „chore” dziecko zobrazowanych zdjęciem przypadkowego dziecka albo używania skradzionego wizerunku do realizacji różnych fantazji, w tym przemocowych lub seksualnych.
5. **Nieświadome udostępnianie szerokiego zakresu informacji.** Razem ze zdjęciem lub filmem bardzo często udostępnianych jest znacznie więcej informacji niż sam wizerunek. Tego typu materiały graficzne opatrywane są zwykle komentarzem, a ponadto umieszcza się je w określonym kontekście sytuacyjnym, np. dotyczą jakiegoś konkretnego zdarzenia czy momentu.

Warto wiedzieć...

Ryzyko udostępniania wizerunku dzieci w sieci

6. **Wykorzystanie wizerunków dzieci w celach komercyjnych i zarobkowych.** Zdarza się, że wizerunek dziecka bez jego zgody i świadomości wykorzystywany jest w celach komercyjnych. Wielu influencerów i influencerów promując różne usługi i produkty, wykorzystuje do tego zdjęcia i filmy dzieci – zarówno swoich, jak i cudzych. Tego typu działania coraz częściej są oceniane przez różnych ekspertów i rozpatrywane jako bezprawne wykorzystanie wizerunku nieletnich w celach zarobkowych. W niektórych krajach europejskich toczy się nawet dyskusja na temat wprowadzenia zakazu publikowania wizerunków dzieci przez rodziców w celach komercyjnych.
7. **Naruszanie godności.** W sieci można trafić na wiele materiałów z udziałem dzieci ukazujących je w krępujących sytuacjach lub w niepełnym ubraniu. W Internecie udostępniane są ujęcia z plaży, basenu, w trakcie czynności higienicznych, co wiąże się z kompromitacją i upokorzeniem przedstawionych osób, ośmieszeniem ich reakcji i emocji.
8. **Odbieranie dziecku prawa do budowania własnej historii o sobie.** Każdy człowiek powinien mieć możliwość tworzenia własnej tożsamości i wizerunku, także w środowisku cyfrowym, do decydowania o tym, co chce publikować na swój temat, a co powinno zostać w sferze prywatności. W przypadku dzieci, których życie było nadmiernie i bez konsultacji z nimi dokumentowane w sieci przez dorosłych, proces ten może być zaburzony. Ich ślad cyfrowy buduje się, zanim same mogą zdecydować, jakie informacje o sobie chcą upubliczniać.
9. **Brak podmiotowego traktowania dzieci.** Młodzi ludzie powinni być włączani w decydowanie o sprawach, które ich dotyczą, a zarządzanie własnym wizerunkiem to element ich prawa do prywatności, prawa do opowiedzenia historii o sobie w Internecie tak, jak sami by chcieli. Warto ich pytać o zgodę na publikowanie ich wizerunków, rozmawiać z nimi o korzyściach i ryzyku takich decyzji, pytać o odczucia dziś i perspektywę przyszłości.

PAMIĘTAJ!

Chociaż publikujemy w Internecie zdjęcia czy filmy w dobrych zamiarach, aby się pochwalić, podzielić radosnymi emocjami, to musimy liczyć się z szeregiem negatywnych konsekwencji, jakie niesie ze sobą to działanie.

Więcej na temat ochrony wizerunku dzieci w Internecie znajdziecie Państwo w broszurze [„Wizerunek dziecka w Internecie. Publikować czy nie?”](#)